

Kurs walutowy

Wiedza o gospodarce Studium przypadku

2013

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Zachodniopomorska
Szkoła Biznesu
w Szczecinie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kurs walutowy

Cel

Celem jest ocena wpływu kursu walut na gospodarkę na przykładzie rynku turystycznego, charakteryzującego się specyfiką rozliczeń międzynarodowych.

Wprowadzenie

Rynek turystyczny w Polsce narażony jest na skutki zmiany kursów walut. Wysoki kurs waluty zagranicznej generuje wyższe koszty organizatora imprez turystycznych, a tym samym zmniejszenie zysków.

Okres rozliczeń rynku turystycznego jest bardzo długi, niekiedy trwa nawet ponad pół roku. Jest to okres, w którym nie można przewidzieć zmienności kursu walut.

Twoim zadaniem będzie znalezienie sposobu zabezpieczenia się przed ryzykiem kursowym.

Otoczenie podmiotu

Istotnym elementem w branży turystycznej jest ryzyko związane z nieplanowanymi wydatkami wynikającymi z nieprzewidzianych sytuacji. Na przykład w roku 2010 biura podróży przeżyły kryzys związany z wybuchem wulkanu na Islandii. Ta sytuacja uniemożliwiła wywiązanie się z wielu umów z klientami oraz naraziła organizatorów na ogromne koszty.

W czasie tygodniowego paraliżu ruchu lotniczego anulowano ponad 100 tys. lotów, wynikiem czego biura podróży zmuszone były do opłacenia klientom dłuższego pobytu na wakacjach. Koszt 1 osobodoby wynosił około 30–40 euro za każdego turystę. W konsekwencji strata dużych touroperatorów wynosiła nawet 40 tys. euro dziennie.

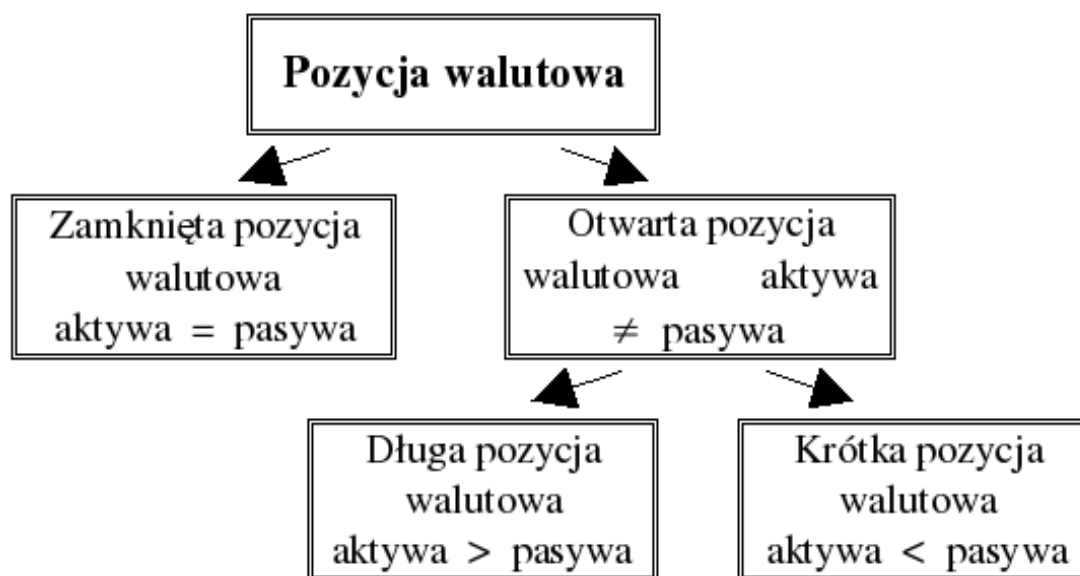
Polskie biura podróży realizują swoje zobowiązania w zagranicznych walutach, umocnienie tych walut w stosunku do złotówki generuje straty dla polskich firm. Organizacja imprez turystycznych wymaga wcześniejszej rezerwacji usług hotelowych, gastronomicznych itp.

Okres rozliczeń z kontrahentami następuje najczęściej po zakończeniu sezonu, czyli jesienią. Zatem pomiędzy momentem zaliczkowania imprezy turystycznej a całościowym jej rozliczeniem często mija kilka miesięcy. W tym czasie kurs euro czy dolara może poszybować w górę, przykładowo średni kurs euro na dzień 20.06.2011 roku wynosił 3,99 zł, a dziś osiąga 4,15 zł.

Bardzo ważnym elementem jest określenie pozycji walutowej. Pozycja walutowa jest podstawowym narzędziem określającym rozmiar ryzyka walutowego. Wyznaczamy ją w rozbiciu na poszczególne formy ryzyka i może ona przybrać postać pozycji walutowej zamkniętej lub otwartej – długiej lub krótkiej. Podział ten został przedstawiony na poniższym rysunku.

Rodzaje pozycji walutowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: D. Meniów, G. Ochędzan, Z. Wilimowska, *Instrumenty zabezpieczające w transakcjach walutowych*, AJG, Bydgoszcz 2003, s. 78.

Zamknięta pozycja walutowa względem pojedynczej waluty oznacza stan równowagi pomiędzy wielkością wszystkich wpływów i płatności wykazanych w tej walucie. Natomiast otwarta pozycja walutowa to różnica pomiędzy sumą wszystkich wpływów i płatności odnotowanych w danej walucie. Można również powiedzieć, że otwarta pozycja walutowa jest nadwyżką po stronie aktywów lub po stronie pasywów wyrażonych w walucie obcej, przy czym:

- wartościowa nadwyżka aktywów nad pasywami określana jest mianem pozycji walutowej długiej. Przedsiębiorstwo utrzymujące pozycję długą, osiąga zysk, gdy spada kurs waluty krajowej, i ponosi stratę w przypadku jego wzrostu;
- wartościowa nadwyżka pasywów nad aktywami nosi nazwę pozycji walutowej krótkiej. Przedsiębiorstwo utrzymujące pozycję krótką osiąga zysk, gdy kurs waluty krajowej rośnie, i ponosi stratę w przypadku jego spadku. Wpływ zmian kursu walutowego na wyniki przedsiębiorstwa w wypadku zajmowania krótkiej oraz długiej pozycji walutowej został przedstawiony w poniższej tabeli.

Kurs walutowy

Wpływ zmian kursu walutowego na wyniki przedsiębiorstwa

	Długa pozycja walutowa	Krótka pozycja walutowa
Zysk dewizowy	Gdy nastąpi wzrost kursu waluty obcej w stosunku do waluty krajowej (wartość należności dewizowych w walucie krajowej wzrasta)	Gdy nastąpi spadek kursu waluty obcej w stosunku do waluty krajowej (wartość zobowiązań dewizowych w walucie krajowej spada)
Strata dewizowa	Gdy nastąpi spadek kursu waluty obcej w stosunku do waluty krajowej (wartość należności dewizowych w walucie krajowej spada)	Gdy nastąpi wzrost kursu waluty obcej w stosunku do waluty krajowej (wartość zobowiązań dewizowych w walucie krajowej wzrasta)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Z. Zawadzka, *Ryzyko bankowe. Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe*, Poltext, Warszawa 1995, s. 87.

Zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym:

- najprostszym zabezpieczeniem przed ryzykiem kursowym wykorzystującym instrumenty pochodne jest kupno/sprzedaż walut na termin. Transakcje tego typu umożliwiają ustalenie już w chwili obecnej kursu, po jakim będzie w przyszłości rozliczany kontrakt. Zaletą tego typu transakcji jest możliwość zapewnienia sobie stałej marży;
- Forfaiting polega na zakupie przez bank lub inną instytucję (forfaitera) wierzytelności przysługujących eksporterowi od importera (dłużnika). Dług musi być zabezpieczony weksłem. Eksporter otrzymuje zapłatę od razu, zwykle 100 proc. minus koszt kapitału i prowizja forfaitera. Korzyścią dla eksportera w tym przypadku jest otrzymanie niemal całej wartości należnych mu środków, które można natychmiast wymienić na krajową walutę.

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Gazety Wyborczej”.

Problematyka

W przypadku biur podróży bardzo ważnym elementem jest szybkość realizacji transakcji. W sytuacji zakupu waluty w kantorze i wpłaty na konto bankowe, a następnie realizacji polecenia zapłaty może to być zbyt długi proces. Innym rozwiązaniem jest zakup walut w kantorze internetowym, co daje możliwość szybszej realizacji polecenia zapłaty.

Kurs walutowy

Główni aktorzy i ich role

Rynek usług turystycznych, który szuka możliwości zabezpieczenia przed ryzykiem kursu walut.

Uczeń analizujący możliwości zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym, którego zadaniem jest porównanie ofert bankowych.

Ryzyko problemu

Trudność porównania ofert bankowych i obliczenia ewentualnych strat i zysków przy skorzystaniu z poszczególnych ofert.

Ważne pytanie

1. Czy istnieją inne możliwości zabezpieczenia się przed ryzykiem zmiany kursu walut?
2. Sprawdź oferty kilku banków i porównaj je.